

Nasilje in zlorabe nad starimi ljudmi

Doc. dr. Jana Mali

Fakulteta za socialno delo

<http://www.youtube.com/watch?v=NVDINkX4bWE>

<http://www.youtube.com/watch?v=4YEuivTYI64&feature=related>

<http://www.youtube.com/watch?v=mNK6hIdfy2o>

Dejstva

- Nasilje nad starimi ljudmi narašča
- Stari ljudje ne vedo kam po pomoč
- Ne zmorejo, ne upajo poiskati pomoči
- Ne prijavljajo storilcev (družinskih članov)
- Ne poznajo svojih pravic

Oblike nasilja in zlorab

- FIZIČNO NASILJE
IN ZLORABA

Sleherna uporaba fizične sile, ki lahko povzroči telesne poškodbe, telesne bolečine ali okvare

Kaj vse je fizično nasilje?

(http://www.drustvo-zenska-svetovalnica.si/nasilje_1.php)

- odrivanje
- klofutanje
- lasanje
- zaklepanje žrtve v stanovanje
- metanje stvari v žrtev (kozarci, krožniki, posode,...)
- brcanje
- pretepanje
- butanje z glavo ob zid
- pretepanje s pasom
- bičanje
- boksanje
- napadi s strelnim orožjem
- napadi s hladnim orožjem (nož, kij, kladivo)
- davljenje
- ugašanje cigaret na telesu žrtve

- Neupravičeno dajanje zdravil in telesno omejevanje, nasilno hranjenje, telesne kazni vseh vrst, primeri fizične telesne zlorabe

PROJEKT ILAC

- Zasledili smo primer oskrbovalke, ki osebi z demenco na skrivaj podtika zdravila v napitke in daje injekcije med spanjem

Materialno nasilje ali zloraba starejših

- Nelegalna uporaba pokojnine, prihrankov, posesti, lastnine starejših
- Finančna zloraba
- S prisilo ali prevaro doseči, da starejša oseba podpiše nek dokument (pogodbo, oporoko)

PRIJEKT ILAC

- Zasledili smo primere, ko svojci izkoriščajo status skrbnika za prilaščanje materialnih dobrin, nepremičnin, pokojnine oseb z demenco
- Neznanci so osebi z demenco iz bančnega računa, pod pretvezo, da ga peljejo k zdravniku, pokradli denar. Šele po tem dogodku je dobil skrbnika za poseben primer.

Psihično ali čustveno nasilje in zloraba starih ljudi

- Vsa verbalna in neverbalna dejanja, dogajanja in situacije, ki se na grob, boleč in ponižujoč način dotaknejo psihe in čustev, človeškega dostojanstva, vplivajo na samopodobo in samozavest
- Ravnanje s starimi ljudmi kot z otroci

Spolno nasilje ali zloraba starih ljudi

- Vsa spolna dejanja, s katerimi posameznik ne soglaša, so zanj neprijetna in posegajo v njegovo spolno integriteto
- Prisilna spolna dejanja, spolna nadlegovanja, posilstvo, spolne zlorabe, incest, krvoskrunstvo

Zanemarjanje starih ljudi

- Zavračanje ali neizpolnjevanje kakršnihkoli obveznosti in dolžnosti, ki jih ima nekdo do starejše osebe
- Nepripravljenost ali nesposobnost zagotoviti življenjsko nujne stvari kot so hrana, voda, obleka, bivalni prostor, osebna higiena, zdravila, udobje, varnost idr.

PROJEKT: UČINKOVITOST OBSTOJEČIH MEHANIZMOV ZAGOTAVLJANJA SOCIALNE VARNOSTI STAREJŠIM KMEČKIM PREBIVALCEM

- *»Niso mi hoteli delati butar, da bi zakuril krušno peč v svoji stari hiši. Me je zeblo. Pa sem zaprosil tukaj, v domu. Čakal sem 4 mesece, nič več. Pa nič nisem priganjal. Zdaj imam postrežbo.«*

Medgeneracijsko nasilje

- Nasilje starih ljudi nad mladimi (otroško delo, otroške poroke, blago z otroci...)
- Nasilje mladih nad starimi ljudmi (kot posledica moderne (post)industrijske družbe)

Vloga medijev v prepoznavnosti nasilja in zlorab starejših ljudi

- Časopisi
- Radio
- TV
- Internet
- ...

Kdo lahko pomaga?

- Sodišča
- Policija
- Centri za socialno delo
- 080 28 85, SOS telefon za starejše žrtve nasilja
- Zdravstvene institucije
- Nevladni sektor (centri za pomoč žrtvam kaznivih dejanj – Papilot, Ženska svetovalnica, SOS telefon, Društvo za nenasilno komunikacijo, Zavod Emma, varne hiše, Združenje prosti spolnemu zlorabljanju, Društvo za pomoč v duševni stiski, Varuh človekovih pravic...)